

अरिषण्य (3. अ + रि°) adj. nicht verletzend oder vor Verletzung schützend: अनेव ने अरिषण्या तनूनाम् RV. 2, 39, 4.

अरिषण्यत् (3. अ + रि°) adj. keinen Schaden nehmend: अरिषण्य-न्वीक्यस्व वनस्पते RV. 2, 37, 3. 1, 63, 5. 6, 24, 9. 23, 2.

अरिष्ट (3. अ + रि°) 1) adj. f. आ. a) unversehrt: अरिष्टः सर्वं दधते RV. 1, 41, 2. पर्वत्रा अति सृष्टो अरिष्टान् 7, 97, 4. 5, 31, 1. 10, 83, 24. VS. 2, 13. 11, 69. 37, 20. AV. 4, 3, 7. 7, 53, 5. 10, 3, 10. 5, 23. अनर्तो ह वा अरिष्टे ऽजीतः सर्वतो गुप्तः AIT. Br. 8, 11. ÇAT. Br. 10, 3, 5, 8. अरिष्टदेहः DRAUP. 7, 20. instr. pl. f. als adv.: अथारिष्टाभिरा गच्छि RV. 6, 54, 7. — b) vollkommen: die Âditja RV. 2, 27, 2. पूर्वं अरितारः 6, 19, 4. सौमगेभिः 4, 112, 25. — c) sicher: अरिष्टैर्नः पृथिभिः पार्यता RV. 6, 69, 1. अरिष्टेभिः पापुभिर्विष्वेदो यतो नो ऽवक् कर्दिः 8, 27, 4. अरिष्टं गच्छ पन्थानम् R. 1, 26, 3. गच्छस्वारिष्टमव्ययं पन्थानमकुतोभयम् 2, 34, 31. अरिष्टं मार्गमा-तिष्ठत्पुण्यं वायुनिषेवितम् 5, 5, 9. — 2) m. a) Reiher (कङ्क) H. an. 3, 153. MED. f. 32. — b) Krähe AK. 2, 5, 20. TRIK. 3, 3, 91. H. 1321. an. 3, 153. MED. H. 84. — c) N. verschiedener Pflanzen: a) *Sapindus detergens* Roxb. (oder *emarginatus*), Seifenbaum AK. 2, 4, 3, 12. H. 1138. an. 3, 153. MED. f. 32. AINSLE, Mat. ind. 2, 318. Suçr. 1, 71, 14. 144, 13. 214, 17. 2, 97, 21. Die Früchte beim Waschen gebraucht JĀĒN. 1, 186. Auch अरिष्टक und रिष्ट. — ß) *Asadirachta indica* A. Juss. AK. 2, 4, 3, 42. TRIK. 3, 3, 91. H. 1139. an. 3, 153. MED. N. 12, 3. R. 2, 94, 9. S. निम्ब. — γ) Knoblauch AK. 2, 4, 3, 14. TRIK. 3, 3, 91. H. 1186. an. 3, 153. MED. — d) eine destillierte Mixtur, häufig mit Spirituosen angesetzt Suçr. 1, 190, 20. 191, 5. 376, 21. 2, 51, 3. 73, 3. 78, 20. 88, 15. 146, 13. 455, 4. — e) N. pr. ein Asura, ein Sohn von Bali, den Kṛṣṇa (Vishṇu) erschlägt, H. 220. HARIV. 2360. 2438. 2651. u. s. w. VP. 536. — ein Sohn des Manu Vaivasvata VP. 348, N. 4. — 3) f. °ष्टा. a) Binde, Verband Suçr. 2, 269, 16. fgg. 274, 18. — b) N. einer in der Medicin angewandten Pflanze (कटुका) RĪĒAN. im ÇKDr. — c) N. pr. eine Tochter Dakṣa's und eine der Gemahlinnen Kaçjapa's HARIV. 169. 234. VP. 122. Mutter eines Apsaras-Geschlechts Kādamb. in Z. d. d. m. G. 7, 584. — 4) n. a) Unheil, Unglück (अप्रभु) AK. 3, 4, 38. H. an. 3, 153. MED. f. 33. नारिष्टशङ्का कर्तव्या VID. 161. — b) ungünstiges Symptom, Anzeichen des Todes H. 125. an. 3, 153. MED. प्राश्वारिष्टगृहीतो ऽपि मुच्यते प्राण-संशयात् Suçr. 2, 163, 11. 1, 103, 3. 119, 7. 2, 134, 11. Auch 1, 102, 16. 103, 5 scheint so gelesen werden zu müssen. सारिष्ट 2, 262, 2. अरिष्ट, अरि-ष्टभङ्ग, अरिष्टविचार VARĀH. u. s. w. in Verz. d. B. H. No. 837—59. 876. 878. Ind. St. 2, 273. 287. N. 2. अरिष्टदुष्टधी zur Erklär. von विवश AK. 3, 1, 44. H. 438. — c) Glück, Heil (प्रभु) AK. 3, 4, 38. H. an. MED. — d) Buttermilch (तक्र) AK. 2, 9, 53. TRIK. 3, 3, 90. H. 408. an. 3, 153. MED. — e) ein Spirituosum TRIK. 2, 10, 14. MED. — f) Gemach für eine Wöchnerin AK. 2, 2, 8. TRIK. 3, 3, 90. H. 997. an. 3, 153. MED. अरिष्टशय्या das Lager einer Wöchnerin RAGH. 3, 15. Gynaecium überh.: अयस्त्रात इवा-रिष्टं प्रविवेश गृहीतमम् R. 2, 42, 22.

अरिष्टक (von अरिष्ट) m. = अरिष्ट 2, c, α. ÇABDAR. im ÇKDr. Suçr. 2, 388, 17. 424, 3. Die Früchte beim Waschen gebraucht M. 3, 120.

अरिष्टकर्मन् (अ° + क°) m. N. pr. ein König aus der Andhra-Dynastie VP. 473 (अरिष्टकर्षि [आ°?]) MATSJA-P. ebend. N.).

अरिष्टगातु (अ° + गा°) adj. sicher wohnend RV. 5, 44, 3.

अरिष्टगु (अ° + गु = गो) adj. dessen Heerden unverletzt sind AV. 10, 3, 10.

अरिष्टग्राम (अ° + प्रा°) adj. dessen Schaar unversehrt, vollzählig ist: die Marut RV. 1, 166, 6.

अरिष्टताति (von अरिष्ट) f. Unversehrtheit, Sicherheit: जीवात्वे न मृत्यवे ऽथै अरिष्टतातये RV. 10, 60, 8. आं तामम् शततातिभिरेव अरिष्टता-तिभिः 137, 4. 97, 7. AV. 3, 5, 5. 5, 30, 12. 6, 19, 2. 80, 2. u. s. w. Nach P. 4, 4, 143. 144: 1) = अरिष्टस्य कर्त्तृ, 2) अरिष्टस्य भावः; die Lexicographen kennen nur die Bedeutung glücklichbringend TRIK. 3, 1, 1. H. 489, v. l. für रिष्टताति.

अरिष्टनेमि (अ° + ने°) adj. dessen Radfolge unversehrt bleibt, ein Bein. des Tārkschja (s.d.): अरिष्टनेमिं पृतनार्जमायुं स्वस्तये तार्क्ष्यमिहा कुवेम RV. 10, 178, 1. 1, 89, 6. 180, 10. 3, 53, 17. Erscheint als besondere Person neben Tārkschja in der Formel VS. 15, 18. HARIV. 12468. 14175. Ihm wird in RV. ANUKR. das Lied 10, 178 zugeschrieben; ein Praçā-pati R. 3, 20, 9. Viṣṇu-P. in VP. 50, N. Gemahl von 4 Töchtern des Dakṣa VP. 119. wird mit Kaçjapa identificirt MBh. in VP. 123, N. 23. Vater von Sumati, der 2ten Gemahlin Sagara's R. 1, 39, 4. ein Fürst, Sohn des Rtuçit VP. 390. ein Sohn von Kitraka und Bruder von Prthu HARIV. 1921. 2088. — N. des 22sten Arhant's der gegenwärtigen Avasarpinī H. 30. nach dem Sch. auch °नेमिन्.

अरिष्टपुर (अ° + पुर) n. N. einer Stadt P. 6, 2, 100. — Vgl. अरिष्टा-श्रितपुर.

अरिष्टभर्मन् (अ° + भ°) adj. sichere Hut gewährend: Âditi RV. 8, 18, 4.

अरिष्टमयन (अरिष्ट 2, e. + म°) m. ein Beinamen Çiva's (eig. Vishṇu's) Çiv.

अरिष्टरथ (अ° + रथ) adj. dessen Wagen unversehrt ist RV. 10, 6, 3.

अरिष्टवीर (अ° + वीर) adj. dessen Männer unversehrt sind RV. 1, 114, 3. AV. 3, 12, 1.

अरिष्टमूदन (अरिष्ट 2, e. + मू°) m. ein Bein. Vishṇu's TRIK. 1, 1, 33.

अरिष्टकृन् (अ° + कृन्) m. dass. H. 221, Sch.

अरिष्टाश्रितपुर (अरिष्ट - आश्रित + पुर) n. N. einer Stadt P. 6, 2, 100, Sch. — Vgl. अरिष्टपुर.

अरिष्टासु (अ° + असु) adj. dessen Lebenskraft unversehrt ist AV. 14, 2, 72.

अरिष्ट (3. अ + रि°) f. Unversehrtheit: पोषं रयीणामरिष्टं तनूनाम् RV. 2, 21, 6. VS. 2, 3, 30, 13. ÇAT. Br. 5, 4, 3, 16. 6, 6, 4, 1. fgg. 11, 5, 4, 4. u. s. w. 14, 4, 29 = BṚH. ÂR. UP. 1, 4, 16. PÂR. GRH. 2, 2.

अरिष्टुर्त्त (1. अरि + स्तुत) adj. eifrig gepriesen: (इन्द्रः) विश्वगूर्तो अरि-ष्टुतः RV. 8, 1, 22. — Vgl. अरिगूर्त्त.

अरिष्यत् (3. अ + रि°) adj. keinen Schaden nehmend: अरिष्यतो नि पापुभिः सचेमहि RV. 8, 25, 11. 12. 2, 8, 6. 4, 57, 3. 10, 63, 14. VĀLAH. 3, 3. AV. 2, 4, 1. 19, 50, 3.

अरिक् m. N. pr. zweier Könige: a) ein Sohn von Avākīna MBh. 1, 3771. fg. — c) ein Sohn Devātithi's ibid. 3776. fg. LIA. I, Anh. XXI.

अरीळ (3. अ + री° von रिक् = लिक्) adj. ungeleckt: वत्सम् RV. 4, 18, 10.